

ERFGOEDBIBLIOTHEEK H. CONSCIENCE

03 08 0423531 7

mag

849553

EHC

land,

GRASSPRIETJES.

Dankt allen God, en weest verblijd,
Omdat gij Nederlanders zijt!

NICOLAAS BEETS.

De harpen trillen reeds. De wondereeuw eerlang
Half pralend, half bedeesd, viert jubel, eischt een zang.

. geef uw dienstknecht woorden
Van trouwe waarheid, Heer! in zuivre dichtaccorden.

ISAÏC DA COSTA.

Vinger Gods, wat zijt gij groot!

CORNELIS PARADIJS.

GRASSPRIETJES

OF

LIEDEREN

OP HET GEBIED VAN

DEUGD, GODSVRUCHT EN VADERDAND,

IN

VIER AFDEELINGEN,

ZIJNDE:

- I. EEN TUILTJE POEZIE VOOR HET HUISGEZIN.
- II. VERSCHE LAUWERBLAADJES OM DE HOOFDEN VAN NEËRLANDS
DICHTERHELDEN.
- III. PREDIKANTEN-LIED. (HULDE AAN ONZEN GEESTELIJKEN STAND.)
- IV. MENGELPOEZIE.

DOOR

CORNELIS PARADIJS,

Oud-Makelaar in Granen.

MET

EEN OPEN BRIEF AAN DEN SCHRIJVER

DOOR P. A. SAAIJE AZN.

EN

EEN VOORREDE

VAN SEBASTIAAN SLAAP.

Tweede vermeerderde en verbeterde druk.

AMSTERDAM. — 1887. — W. VERSLUYS.

100
/

OPEN BRIEF AAN DEN SCHRIJVER.

Nu dit bundeltje grassprietjes met zijn zoeten geur onze verdorven letterkunde zal gaan verjagen, voel ik mij gedrongen, waarde vriend Paradijs, u dank te zeggen voor 't genot dat gij er mij mede verschaft hebt.

Het is een verblijdend teeken inderdaad, dat juist nu onlangs een zóó indigne pamflet als die *Nieuwe Gids*, een schotschrift vol hoon en godslastering tegen ons welbemind vorstenhuis is verschenen, gij ons een tuiltje hartverheffende grassprietten komt aanbieden. Temeer nog wijl onze jongelingschap gevaar loopt verdorven en ontwricht van geest te worden door de walgelijke literatuur van 't lichtzinnige en wufte Frankrijk. — Eere Loffelt, die niet aarzelde een Zola en Daudet te vergelijken met vliegen van den dag!... ¹⁾ Maar ter zake: Ga voort op dezen eens ingeslagen weg van huiselijke poëzie en gods-

¹⁾ Zie A. C. Loffelt feuilleton van „'t Vaderland" van Mei 1879.

vrucht, ga voort en volg de voetsporen van Beets en ten Kate, groote mannen, die duidelijk toonen, hoe Neêrlands weeke grond een teelt van dichteren voortbrengt. Doe dat en hiernamaals is u een zetel verzekerd tusschen Tollens, Borger en Helmers, dichters, groot door vreeze Gods en roem van 80-jarigen krijg.

Laat vrij jonge heethoofden een *Nieuwe Gids* oprichten tot vertolking van hun zielloos gemoed, met vaerzen zeer onbeduidend van inhoud en slecht van strekking het publiek trachten te verderven. — Uw grassprietjes zullen een duurzaam schild zijn tegen de ironische pijlen van hun ontbrekend vernuft. Uw grassprietjes zullen balsem zijn voor de wrange wonden ons geslagen door naturalisme, socialisme, sonnetten en al dergelijke goddelooze zaken.

In naam van al wat jongeling is, zeg ik u dank voor de weldaad, die gij met uw bundeltje verricht hebt.

Uw vriend,

P. A. SAAIJE AZN.

V O O R R E D E .

De heer Paradijs verzocht mij, als oud vriend zijns vaders, een klein woordje van aanbeveling aan deze zijne eerstelingen te laten voorafgaan. Ik voldoe gaarne aan ZEds. verzoek, daar ik altijd prijs heb gesteld op de verspreiding van goede poëzie met een flinken, degelijken inhoud onder alle rangen en standen der maatschappij. Godsvrucht en menschenmin aan te kweeken ook in het hart van den minsten onzer medeschepselen is een taak, die nooit genoeg kan aangewakkerd worden, vooral als zij geschiedt door dat edele voertuig onzer verhevenste gedachten en gevoelens, de nog maar al te schaars beoefende dichtkunde. Want — waarom het ons te ontveinzen? — wij hebben, Gode zij de eer, vele voortreffelijke puikdichters in ons vaderland, waarom het buitenland ons benijdt, en die steeds de snaar gespannen hebben voor alles waarmeê de Heer ons in zijn ondoorgrondelijke genade gezegend heeft, als daar zijn: godsdienst, eigen haard, geboortegrond en het onvergetelijk Oranjehuis. Ja, laten wij er in ootmoedigheid voor uitkomen, wij kunnen met rechtmatigen trots wijzen op een zangberg, waarbij menig veel geprezen terrein der fraaie letteren van ouden en nieuwen tijd in den afgrond zinkt. Nogmaals, ik herhaal, wij *hebben*

dichters, maar . . . worden zij gelezen? Ik bedoel, zijn zij zoo doorgedrongen in merg en been onzer natie, dat b. v. de meesterwerken van den grijzen Beets ook in hart en mond onzer kleinen leven, en de goddelijke gezangen van onzen ten Kate zoowel den meest, als den minst ontwikkelden onzer landgenooten, den schamelen daglooner als den gezeten predikant in verrukking zetten? Helaas! hoofdschuddend moet het antwoord luiden: „Neen!” Zij worden gekocht, misschien opengesneden, maar gelezen — nooit. Onze populaire poëzie is niet populair, en de reden ervan is even eenvoudig als treffend. De poëzie van ten Kate, Beets, Hasebroek, om van vele anderen niet te spreken, hoe voortreffelijk ook, is voor het volk te moeielijk en de prijs ervan te duur. Het volk houdt niet van groote boeken en lange gedichten: maar het wil een kort, hartig woordje, om het te steunen bij alle voorkomende moeielijkheden des levens, om het te stichten bij alle onschuldige geneuchten van zijn bestaan: het volk wil gevoêrd, niet gespijzigd worden, en de zakken van ons volk zijn, door Gods bestier, niet zoo ruim gevuld, dat het guldens zou kunnen uitgeven, waar het door noesten handenarbeid slechts stuivers verdient. Zie, en daarom zou ik zoo graag wenschen dat dit boekje een plaats vond in de huiskamer ook van den nederigsten dienaar van onzen lieven Heere J. C., om er wat licht te verspreiden, als de wolken zich mochten samepakken op het voorhoofd van den man en vader, om het zinkend hart der huisvrouw te bemoe-

digen, als zij in den uitersten nood slechts naar God, als haar toeverlaat, kan uitzien.

De prijs is daarom, in overleg met den uitgever, onder ieders bereik geplaatst, en de toon is, door des schrijvers bemoeiingen, zoo laag gesteld, dat hij onder ieders bevattning valt. Het is een geliefkoosde illusie van den heer Paradijs en mijn vurige wensch, dat hij zoodoende ons volk moge opvoeden en voorbereiden tot een beter begrip van de schatten onzer vaderlandsche letteren, die nu nog onontgonnen braakliggen op de zolders en in de kasten van onze H.H. uitgevers. Cornelis Paradijs wil ons volk leeren lezen, en, al lezende, de zaden van deugd en godsvrucht rondstrooien, opdat zij eenmaal, in zijn voetspoor geoefend, zelve uit eigen beweging naar de werken grijpen, waarvan deze zwakke proeve slechts, als ik het zoo zeggen mag, het voorportaal moet zijn. Zijn huiselijke poëzie kan tot inleiding strekken voor de meer uitgebreide werken onzer hoofd-dichters, over hetzelfde onderwerp handelende, terwijl zijn lofdichten, vooral het met alle mogelijke liefde en zorg bewerkte *Predikantenlied*, er op berekend zijn het volk meer bekend te maken met de aanvoorders onzer dichterkoren. Want onze vergrijsde letterhelden moeten en zullen eindelijk publiek eigendom worden. Daar helpt niets aan. Dat 's Heeren zegen op zijn streven moge rusten is de wensch van zijn vaderlijken vriend,

SEBASTIAAN SLAAP.

VOORBERICHT VOOR DEN 2^{en} DRUK.

Bij deze zoo mogelijk verbeterde en gekuischte uitgave, een woord van dank voor de welwillende ontvangst van mijn tuiltje.

Men heeft mij verweten, dat het gedichtje: „Moeder bij de wieg” door mij aan een vertaling van Tollens zou zijn ontleend. Wel! — er is nog een ander gedicht in dezen bundel dat treffende overeenkomst heeft met een schepping van den grooten Tollens. Wie mij echter daarom van plagiaat beschuldigt, toont eenvoudig geen besef te hebben van de verwantschap tusschen dichterzielen.

Er zijn verwatenen die gemeend hebben, — horrible dictu, — dat deze vrucht van mijn hartebloed een grap zou zijn. Voor dezulken een verheven stilzwijgen! Hun moet de geheele godvruchtig-Nederlandsche poëzie een grap schijnen. Maar Goddank! — er is nog altijd een waarheid met een stempel, dien zij nimmer vergeet te prenten op het drukwerk dat van een oprecht gemoed naar de onsterfelijkheid gaat. Arme blinden, die dit merk niet zien!

C. P.

A A N H E F.

Laat andren vrij gewrongen rijmen knutselen,
Door hoofd noch hart geleid, —
Ik zal mijn smijdig Hollandsch niet verhuutselen,
Ik wil slechts *duid'lijkheid*.

Ik zing, naar vrijen lust, van eigen leven,
Uit zuivren zieledrang:
Mijn leus is *Eenvoud*, *Waarheid* is mijn streven,
En *Godsvrucht* mijn gezang.

Wat stelt ge u, dwazen, vruchtloos op de toonen,
En ziet niet van nabij?
Zoekt óm en ín u — dáár is 't ware schoone,
En de echte Poëzij.

In Neêrlands roem, in Neêrlands oude deugden,
In Godgewijden lof,
In zelfgevoelde smarten, eigen vreugden,
Vind ik in mijn rijkste stof.

Wat zou ik knoeien, wikken, woorden tellen,
Zooals geen dichter doet?
De zangen slechts, die recht uit 't harte wellen,
Gaan recht ook tot 't gemoed.

Dus zal ik zingen, naar mijn hartsbegeeren,
Van eigen huis en haard,
En in ootmoedigheid den Schepper eeren,
Naar vaderlandschen aard.

EEN TUILTJE POËZIE

VOOR HET

HUISGEZIN.

INLEIDING.

Mijn poëzie stelt zich ten doel,
Mijzelven te verlichten,
En elk, die deelt in mijn gevoel,
Te treffen en te stichten.

Ik wijd een lief, aanvallig kind
Mijn zangen en mijn tranen —
Haar wiegje stond in Purmerend,
Haar vader doet in granen.

Zij heeft twee koontjes rood en rond,
Een kleinen mond daartusschen.
Ze is altijd vroolijk en gezond,
Geneigd tot jok en kussen.

Haast schooner klinkt haar zilv'ren lach
Dan 't lied der nachtegalen,
Om 't poez'le halsje sling'ren zich
Drie rijtjes bloedkoralen.

En dan, haar oogen! o, zwijg stil!
Hier, cither, moet gij zwijgen!
Daar kan zij alles, wat zij wil,
Van mij gedaan meê krijgen.

Die oogen zijn mijn paradijs,
 Mijn voorsmaak van het Eden:
 Zij doen mij op tevreden wijs
 Het pad der deugd betreden.

Voor Truitje zou ik onvervaard
 Door vuren willen loopen —
 Zes maanden heb ik opgespaard
 Haar belletjes te koopen.

Ja, „Truitje” heet het aardig wicht —
 Toch zeg ik meest „Geertruide”
 Omdat die naam in een gedicht
 Veel dichterlijker luidde.

Nu, lezer! zal 't u duidelijk zijn,
 Hoe zij mijn ziel kon boeien,
 Hoe zij mijn hart in minnepijn
 Voor eeuwig deed ontgloeien.

Haar mint mijn hart en mijn verstand,
 Geen ding bemin ik méér —
 Behalve 't lieve Vaderland
 En onzen lieven Heer!

O, God! wil met uw vaderhand
 Mijn Truitje voor mij sparen,
 En ook het lieve vaderland,
 Ontwoekerd aan de baren!

II. HET JA WOORD.

Nu moet ik haar gaan vragen —
O welk een bange dag!
Doe God! mijn wenschen slagen —
Verschoon mij van dien slag!

Uw grootheid zal ik eeren,
In aller eeuwigheid,
Mocht ik met haar verkeerren
In deugd en eerbaarheid.

Ik voel mijn boezem prangen
Door bangen twijfelmoed —
Doch rein is mijn verlangen,
En mijn positie goed.

Haar vader kent mijn ijver
En duldt mijn nadering,
Als veelbelovend schrijver
En deugdzaam jongeling.

Hoop doet mijn hart herleven
En slaan met blijden slag:
Mijn bellen, haar gegeven,
Draagt zij nog iedren dag.

Doch mocht zij 't woord niet spreken,
 Waarnaar mijn boezem haakt,
 Dan zal het hart mij breken,
 Wijl het is afgeraakt.

Dan zal ik eeuwig blijven
 Versmolten in mijn smart,
 Dan ga ik verzen schrijven,
 Met wanhoop in het hart.

Maar toch, o, Heer der Heeren!
 Al loopt het heden mis —
 Ik blijf Uw wil toch eeren,
 Daar dat het veiligst is.

III. E R D O O R.

Het is er door! — Almachtig Opperheer!
 Die 't lot aldus ten zegen hebt gewend,
 Voor Uw algoede wijsheid kniel ik neêr,
 En 'k dank U staamlend ons engagement.

Welk oogenblik! — Haar vader wachtte mij,
 Een minzaam lachje op 't achtbare gelaat, —
 Toen ging hij in den gang — en daar kwam zij,
 Zoo lieflijk blozend als de dageraad.

Getuige van mijn weelde! lief salon,
 Bescheiden schouwplaats van mijn eerst geluk,
 O, als uw licht behangsel klappen kon,
 Of uw penant en uw piano-kruk!

Haar ouders kwamen binnen, blij verrast,
 Zij bloosde en staarde schuchter naar den grond —
 Toen knielden we allen neder, als het past,
 En dankensklanken lispelde onze mond.

IV. BIJ EEN GESCHENK.

(Twaalf geborduurde zakdoeken).

Lieve Truide, dit geschenk,
 Klein, maar rein van zin,
 Zegt u hoe ik aan u denk,
 Hoe ik u bemin.

Reiner dan dit blank batist,
 Blijv' steeds uw gemoed,
 Want slechts zielereinheid is 't
 Die ons heil behoedt.

O, gebruik ze lang en veel,
 Teér-beminde bruid,
 Echte deemoed zij uw deel,
 Als ge er u in snuit.

Want bedenk bij wát ge doet:
Wij zijn nietig stof —
 God alleen geeft alle goed:
 Hem zij alle lof!

V. JALOUZIE.

Gevloekte slang! aan gloënde harten knagend,
 De zoete trouw der minne boos belagend!
 Ik heb den knik des maak'laars wel gezien!
 Hij greep haar hand en lonkte bovendien.

Ja! op haar voet heeft hij getrapt, de snoode!
 Ik had het diepe bukken niet van noode:
 Ik zag het, zij liet toe... O, wreede smart!
 Hij trapte op haren voet, zij op mijn hart.

Zou 't waar zijn? Heer! verlicht mijn wankle schreden,
 Eer 'k mijn geluk voor immer ga vertreden! —
 Zoo ze om des maak'laars wille mij verliet....
 Ik zou haar kunnen.... Neen! dát nooit, dát niet!

Neen! 'k zal geduldig zijn en Gode zwijgen,
 En mocht die man — dien ik veracht — haar krijgen....
 Ik zal mij bloedend werpen aan haar voet:
 Haar stervend zeeg'nen, als een Christen doet.

VI. WANHOOP

Vaarwel! gij schoöne droomen!
 Nu is het alles uit!
 De maak'laar is gekomen,
 En heengegaan mijn bruid.

O, wereld vol vermaken!
 O, leven vol van lust!
 Gij kunt mij niet meer raken,
 Mijn ziele snakt naar rust.

Nu ga ik mij begeven
 In 't eenzaam somber woud,
 In Neêrlands groene dreven,
 Waar ik zooveel van houd.

Daar waar geen zon zal schijnen,
 Geen nachtegaal zal slaan,
 Daar ga ik stil verkwijnen
 Tot 't met mij is gedaan.

Geen morgenrood zal gloeien
 Op mijn droefgeestig pad,
 Met tranen zal ik sproeien
 De lieve bloemen nat.

Daar zal ik weenend kermen,
 Tot Gods genade groot
 Zich mijner zal ontfermen,
 Mij nemen in zijn schoot.

O, Heeler aller wonden!
 Ontruk mij ras! ontruk
 Mij uit deez' poel van zonden
 Naar 't hemelsche geluk!

VII. HERADEMING.

Heb dank, o Heer! 'k heb mij vergist:
 Ik heb mijn Truitje weder!
 Hoe smart'lijk heb ik haar gemist,
 Die oogen lief en teeder.

De lonken had zij niet verstaan,
 Zij voelde wel een laars,
 Doch zag hem voor den mijnen aan...
 't Was die des makelaars.

O juich thans, hemelsche Eng'lenschaar!
 Want de onschuld bleef gespaard:
 Van middag gaan wij met elkaar
 Weer roeien op de vaart.

VIII. WATERWEELDE.

't Was verruk'lijk zomerweder,
Niet te warm en niet te koud:
't Schuitje dobberde op en neder,
Onder 't overhangend hout.

Welk een weelde voor een dichter
Op dien stillen effen plas —
't Was mij of ik nog veel lichter
Dan een vlugge vlinder was.

En dan aan mijn groene zijde
Truide, teêr door mij bemind,
Lachend lievend, blozend blijde
Als een speelsch en dartel kind.

't Leven scheen mij enkel zoetheid,
En de lachende natuur
Kondde luidde Scheppers goedheid
Op dit wonderzalig uur.

Nimmer zal ik u vergeten,
Zelfs al word ik hoog bejaard,
Zoete tijd met haar gesleten,
Spelevarend op de vaart!

IX. HET HUWELIJK.

Zoo zijn wij dan getrouwd,
Ik kan 't haast niet gelooven:
Nu 't oog gewend naar boven
En op den Heer gebouwd!

De Heer is onze Rots,
Van hem komt alle zegen!
Een vrouw heb ik gekregen,
En 't harte zwelt van trots.

Verdiende ik zooveel? neen!
Slechts grond'looze genade
Schonk mij haar tot een gade,
Voor mij, voor mij alleen!

God had haar even goed
Een ander kunnen geven,
Zoodat ik al mijn leven
Zijn liefde prijzen moet.

X. HUWELIJKSZANG.

Ik zing den schoonen huwlijksband,
 Des werelds steunpilaar,
 Den heil'gen echtelijken stand,
 Gezegend voor 't altaar.

Want waar de zegen Gods ontbreekt,
 Bij ongewijden echt —
 Is hij, die van een huwlijk spreekt,
 Onzedelijk en slecht.

Doch, vloek! wie zwelgend in de schand,
 Waarvan elk Christen gruwet,
 Zelfs zonder burgerlijken stand
 Of Gods geboden huwt!

Doch waar in huwlijks schatw geplant
 De bloem der trouwe groeit,
 Gesteund door wijsheid en verstand,
 Door deugdzaamheid besproeid —

Daar viert de zuivre menschlijkheid
 Haar heerlijkst ideaal —
 Daar wordt de beste weg bereid
 Naar 's Hemels opperzaal.

XI. HET ZOET GEHEIM.

—

Mijn vrouwtje roept me :
„O echtvriend, hoor!”
En fluistert zachtkens
Mij iets in 't oor.

Een zoet geheimpje
Lispt zacht haar mond,
Het doet haar blozen
Als de uchtendstond.

Zij stamelt weiflend,
En durft het nauw,
Van dokter, baker
En wiegetouw.

Het zoet verhaaltje
Doortrilt mijn ziel,
Of er een straaltje
Der zon op viel.

De vader dichter!
De dichter „pa!”
O, Heer! ik dank u
Voor uw genâ!

—————

XII. BANGE NACHT.

Ach hemel, wat moet ik beginnen!
 Dat God zich nu mijner erbarm!
 De dokter ging flusjens naar binnen,
 En reeds is de luiermant warm.

O, ure van angst en verrukking!
 Hoe is mij de ziele vervaard —
 Doch denk, zonder 's Hemels beschikking
 Valt immers geen muschje ter aard...

XIII. UITKOMST.

O, daar komt de dokter weder;
 Heer! wat is uw goedheid groot!
 Want een wichtje, klein en teeder,
 Legt hij schreiend in mijn schoot.

„Heil u!” snikt hij, diep bewogen,
 „God de Heere schonk ons kracht!
 „Zie uw spruitje hier voor oogen,
 „Van het mannelijk geslacht.”

„t Is uitstekend afgelopen,
 „Ook uw Truitje slaapt nu zacht:
 „Boven bidden, denken, hopen
 „Eindigde deez' nare nacht.”

Heer! heb dank, die mijn vertrouwen
 Thans ook weer niet hebt beschaamd!
 Slechts 't geloof heeft mij behouën:
 'k Breng u dank dus, zoo 't betaamt.

XIV. MOEDER BIJ DE WIEG.

Slaap, slaap nu! gij zijt moégespeeld,
 Mijn Jantje! vaders evenbeeld!
 Dat zijt gij toch, schoon vader zegt:
 „Die jongen heeft mijn neus niet recht.”

Zoo even zat hij aan mijn zij
 En hield op u den blik,
 En sprak weer: „Hij heeft veel van mij,
 Maar toch geen neus als ik!”

Dat dunkt mij zelf: hij is te plat —
 Maar zoo gij toch zijn neus niet hadt,
 O lieve beelt'nis van mijn man!
 Hoe kwaamt gij aan uw neusje dan?

Slaap, Jantje, slaap! wat vader zegt,
 Is wis maar spotternij.
 En hadt gij ook zijn neus niet recht,
 Heb toch een hart als hij!

XV. V A D E R W E E L D E.

Beeld der onschuld, argloos wicht,
 Dat op kinderlijke sponde,
 Onbewust van 's werelds zonde,
 Zuigend aan uw duimpje ligt!

Wellust zijt ge voor mijn blik!
 Schatje! met uw malsche koontjes,
 Poez'le voetjes, roze toontjes!
 Ach, wat ben ik in mijn schik!

Zie! het liefje lacht mij aan!
 Schuld'loos speelt het mollig wichtje.....
 't Vaderoog, op zijn gezichtje,
 Plengt een heeten vreugdetraan.

XVI. MOEDERWEELE.

—

Weet gij, wat ik het treffendst
 En lieflijkst schouwspel vind,
 Het edelst, hartverheffendst? —
 Een moeder met haar kind!

En of men me eerezuilen,
 En lustwaranden bood —
 Ik zou ze niet verruilen,
 Voor 't kleintje op moeders schoot.

Hoe teeder en hoe roerend
 Lescht zij des wichtjens dorst,
 Met pap of melk het voerend,
 Of met de moederborst.

Zie, hoe zij 't schaapjen innig
 Aan 't moederharte knelt,
 En 't zorgvol en zachtzinnig
 Omkleedt met doek en speld.

Wie ziet dan hierin weder
 Des Makers grootheid niet?
 Wie knielt niet biddend neder,
 Als hij zijn maaxsel ziet?

XVII. KINDERWEELDE.

Hopsa! hopsa! kleine guit!
 Steek je poez'le voetjes uit!
 Steek je dikke knuistjes op!
 Hopsa! hopsa! hop! hop! hop!

Hopsa! hopsa! Kleine Jan,
 Jubel, juich maar, kleine man!
 Dartel vrij op vaders schoot!
 Hopsa! zoo wordt Jantje groot.

Hopsa! dans en spring maar blijd,
 In uw onverdorvenheid!
 Blijf zoo rein steeds van gemoed!
 Hopsa! zoo is Jantje zoet!

XVIII. BEPROEVING.

Helaas! helaas! de wreedé smart
 Wil zelfs geen dichter sparen —
 Dat moest mijn teeder vaderhart
 Op bitt're wijs ervaren.

Hij, die ons allen heeft gewrocht,
 Zoo wijs en goedertieren,
 Hij heeft ons ditmaal zwaar bezocht;
 Ons Jantje lijdt aan klieren.

Ik vreesde 't vroeg, ik zag het lang,
 Ik zag zijn halsje zwellen —
 En eindelijk kwam de dokter bang
 De droeve waarheid spellen.

O, ouders! die dit onheil kent,
 Wis zult ge met ons lijden!
 Geen poeder of medicament
 Komt ons met hoop verblijden.

En voor geen staal of levertraan
 Wil nu de kwaal verdwijnen —
 Wat hebben wij den Heer misdaan,
 Dat Hij dus treft de Zijnen?

Doch neen, ik zwijg eerbiedig stil:
 Al moog' mijn harte bloeden,
 Ik weet toch, dat des Vaders wil
 Steeds alles leidt ten goeden.

En gaf hij mij het dichtvuur niet,
 En moet ik hem niet danken,
 Dat hij mijn smart zich uiteten liet
 In diep-gevoelde klanken?

XIX. INENTING.

Zou ik mijn kind niet laten vaccineeren
Met zuiv're koepokstof,
Zou ik dien wreeden geesel niet bezweren,
Die reeds zoovelen trof?

God zond den dood om 't menschdom te genezen,
Met zonden zwaar belaân,
Toch heeft ons tevens zijn genâ geweest
Hoe hem te keer te gaan.

Geweldig komt het pestvuur ons bestoken,
Elk schoon zwicht voor zijn kracht,
Doch licht en schaad'loos wordt die kracht gebroken:
Een prik en 't is volbracht.

Volgrootte goedheid! nimmer te doorgrondèn
Is Godes heerschappij:
De Heer der Heem'len slaat zoo fel geen wonden,
Of schenkt er pleister bij.

XX. DROEVE GEBEURTENIS.

Ach, Truitjen! wat een groote schrik,
 Hoezeer ben ik ontsteld!
 Gij wachttet, ijs'lijk in uw schik,
 Het tiende, welgeteld.

De naam bedacht, het wiegje klaar,
 De mutsjes net en klein;
 Doch God bezocht ons bang en naar —
 Het heeft niet mogen zijn.

Nog eer het wichtje was volgroeid,
 Ontwonden uit uw schoot,
 Hebt gij u wat te veel vermoeid....
 En 't arme schaap ging dood.

Nog voor ik 't lieve wicht ontving,
 Nam God het weer terug,
 En onze tiende lieveling
 Ontviel ons, ach! te vlug.

Toch ben ik dankbaar, als ik zing,
 En is 't mijn dank niet waard?
 Wát vrucht er ook verlören ging,
 De godsvrucht bleef gespaard!

XXI. HET MIDDAGMAAL.

Wanneer ik 's middags op 't kantoor
Mijn dagtaak heb volbracht,
Dan weet ik, als ik huiswaarts keer,
Welk schouwspel mij daar wacht:
Mijn vrouwtje vliegt mij te gemoet,
De kind'ren jub'len aan mijn voet.

Dan zetten wij ons aan den disch
Met schotels volgelaân,
En wachten rustig tot de meid
De soep heeft opgedaan,
En bidden dan den Vader stil
Of Hij de spijsen zeeg'nen wil.

Eéns, toen ik juist beginnen wou,
Met dank tot God in 't hart,
Toen hoorde ik van mijn lieve vrouw
Een kreet van spijt en smart;
En ziet! wat was er aan de hand?
De soep! de soep was aangebrand!

Ik leg mijn lepel zwijgend neêr
En zie mijn weêrhelft aan,

Toen rijs ik van mijn zetel op
Om naar haar toe te gaan;
Ik kus en kus haar blij te moê —
De kind'ren zien verwonderd toe.

„O, teedre gade!” zeg ik dan,
„Ik wil niet dat ge schreit,
„De soep zal 'k eten als een man,
„Met stille dankbaarheid:
„De Heer die onze nieren proeft,
„Weet ook wel wat de mensch behoeft!”

VERSCHE LAUWERBLAADJES

OM DE HOOFDEN

VAN

NEÊRLANDS DICHTERHELDEN.

VOORSPEL.

Is men met ontroerde schreden
 In der muzen hof getreden,
 Vol van wijding, zoo als ik —
 In dat heilig oogenblik,
 Dan is zeker de eerste plicht,
 Die ons vol gemoed verlicht,
 Hen, die daar in glorie tronen,
 Lang erkende muzenzonen,
 Uitgelezen dichterschaar,
 Zeet'lend om het hoofdaltaar,
 Die den glans des roems al kennen,
 Waar ons oog nog aan moet wennen,
 Hen, de hoogen! hen, de grooten!
 Met eerbiedig hoofd ontblooten,
 Dank- en liefdevol te groeten,
 Ons te werpen aan hun voeten,
 Hunne knieën dan te omknellen,
 Als beschermers en modellen!
 Hun ootmoedig en bescheiden
 Onzen eersten zang te wijden.

Jonge broeders in den rij
Weest erkent'lijk en volgt mij!
Legt uw deel van hulde en eer
Aan den voet dier helden neer!
Denkt nooit op uzelf te staar!
Waagt het niet in ijd'len waan
Hen te heek'len, hen te gispèn,
Of hun werken te berispèn!
IJdel blijft uw nietig vitten;
Zij, die daar in glorie zitten,
Hoog op Neêrlands Helicon,
Baak'rend in de volle zon
Van de volksgunst en Gods zegen,
Zijn niet om uw lof verlegen!
Spreekt ge van uw meesters kwaad,
't Is uzelfen, dien ge schaadt!
Wee u, arme, jonge dwazen,
Die verwaand en opgeblazen,
Om de wereld te verbazen,
Op uw meerderen gaat razen!
Leest de les niet wie u leerden,
Doet als ik en eert geëerden!

AAN JACOB CATS.

U klinkt mijn cither, Hollands bard!
 Wiens werk den tand der tijden tart,
 O Born van zooveel schats!
 Wien Neêrlands volk zoo mint en roemt
 En met den naam van *Vader* noemt,
 Terecht, O Jacob Cats!

Gij Vondel, Bredero en Hooft
 Waart niet van dichtgenie beroofd,
 Dat ziet men aan 't debiet!
 En gij ook, Bellamy en Poot
 Waart lang niet van talent ontbloot,
 Maar Catsen waart gij niet!

Want Gij blinkt boven allen uit,
 Gij sloegt een nationale luit,
 Gij zongt een Hollandsch lied!
 De krans, die om uw slapen gloort,
 Is van echt Vaderlandsche soort —
 Godvruchtig en solied!

Gij zongt op degelijken trant
 Van vroomheid, deugd, gezond verstand
 En van het huw'lijkszoet!
 Nooit zocht ge, in wat geen sterfling vat —
 Een droom of rollend rozeblad —
 Den troost voor uw gemoed!

Waar is uw weêrga, zoet poëet,
 Die Hollands taal als honig kneedt,
 Verheven fenomeen?
 Welk land, welk volk, op heel deez' aard,
 Heeft ooit een tweeden Cats gebaard?
Dat kon ons land alleen.

Rust, dichter-pensionaris, warm
 In 't Hemelrijk, in Godes arm,
 Wiens naam gij altoos preest;
 De laatste Nederlander sterft,
 Eer Jacob Cats zijn glorie derft
 En Nederland zijn geest!

AAN J. J. L. TEN KATE.

Ten Kate! Ten Kate!
 O koning der cantate!
 Die hupp'lend in het priesterkleed,
 Den lusthof onzer taal betreedt,
 De schoonste bloemen plukkend, menglend,
 Met bonten zwier ze strikkend, strenglend,
 Verenglend 's levens duistre sfeer,
 Ons minzaam dichtend naar den Heer!
 O, J. J. L. ten Kate,
 Wie zou u kunnen haten?

Ten Kate! Ten Kate!

O, dichter boven mate!

Uw ademtocht is Poëzie,
 Uw lach is Kunst, uw traan Genie,
 Wanneer uw wijkjes speelsch zich reppen,
 Of als een aad'laar opwaarts kleppen,
 Bij 't scheppen van de Schepping zelf,
 Kompleet, met aarde en stargewelf.

O, J. J. L. ten Kate!

O, vorst van rijm en maten!

Ten Kate! Ten Kate!

Hoe glanst gij in uw state

Van ethisch en irenisch licht!

Beheerscher van 't godsdienstig dicht!

Van Gods genade spelemeijer

Met onze taal! Wie kan er blijer

En vrijer zingen tot Gods eer!

Wie schendt u aan, wie velt u neer?

Neen, J. J. L. ten Kate!

Laat vrij benijders praten!

Zing op! zing op! ten Kate!

(Gij kunt het toch niet laten).

Laaf onze ziel aan Harmonie,

Al wat gij zingt is Poezië!

Zing dartel, speelsch of vroom van zinnen

Op kerken, vorsten of vorstinnen,

Wij minnen alles wat gij doet:
 Want wat ten Kate schrijft is goed!
 Zing, J. J. L. ten Kate,
 Ten aller vromen bate!

A A N N. B E E T S.

O Beets, wat zijt gij groot!
 Als God het niet verbod,
 Dan zou ik u aanbidden....
 Nu laat ik dat in 't midden:
 Toch val ik voor u neér
 En breng u lof en eer:
 Wat is uw muze rijk....
 En dichterlijk!

Vol speelsch vernuft, o ja!
 Is wel uw Camera —
 Doch dat was maar een grapje,
 Een dartlend eerste stapje;
 Doch boven Hildebrand
 Steeg hoog de Predikant:
 Die heeft eerst goed geschreven!
 En zoo verheven!

De godsvrucht was uw heil....
Gebonden werd uw stijl,
En dat was eerst het ware:
Aandachtig zit de schare
En staart bewondrend aan,
Hoe bundels najaarsblaân
In vromen stroom ontglippen
Uw grijzen lippen!

AAN TOLLENS.
HOLLANDS DICHTROEM GEHANDHAAFD.

Tril cither! dichtvuur blaak! O gij, mijn lier, sta pal!
 Klinkt! snaren van mijn hart, met daav'rend woordge-
 schal,
 Sterk, God! mijn luide stem die door de hallefronden
 Den lof van Hollands dichters gaat verkonden;
 Wat snoeft ge, o Brit! wat stoft ge, o wufte Gal!
 Met brommend snorken en verblind gebral,
 Op uwen dichterroem en dichterkoren!
 Als waar bij ons geen Tollens ooit geboren?
 Wat pocht ge, o Albion, op Shakespeare of op Byron,
 Alsof soms Tollens 't niet veel mooier nog dan zij kon.
 Richt eereteekens op, gaat monumenten bouwen,
 Wij hebben Tollens óók in marmer uitgehouwen!

.....
 1)

1) Deze lofzang op Tollens beslaat 1200 verzen. Wij geven hier alleen den aanhef; het vervolg in eventueel volgende bundels.

PREDIKANTEN-LIED.

(HULDE AAN ONZEN GEESTELIJKEN STAND.)

PREDIKANTEN-LIED.

Hoe gezegend in ons land
Is het vak van Predikant! --
Godes hand rust, buiten kijf,
Zichtbaar op dit vroom bedrijf!

Dichters maakt alleen de Heer,
Predikanten mint hij zeer:
Daarom neemt men, dat is klaar,
Zooveel dichters bij hen waar.

Ik ben handelaar in graan, —
Met mijn dichten wil 't wel gaan:
Toch — ware ik een dominé...
'k Wed dat ik het beter deé.

Velen, die men dichters heet,
Kost het dichten droppels zweet...
Maar in 't priesterlijke pakje
Gaaf het van een leien dakje.

En geen wonder! Godes gratie
 Geeft van zelve inspiratie;
 Schande dan den godsman, die
 Niet iets doet aan poëzie!

Blinkt de groote B. TER HAAR,
 Niet in onze dichterschaar?
 Wie kent BORGER niet van 't „Rijntje”?
 Oók een dichter, en geen kleintje!

Maar van allen toch de baas
 Is de groote NICOLAAS; —
 Wat heeft hij niet saâmgedicht!
 Hoeveel harten niet gesticht!

Goethe met Homerus samen
 Kunnen nooit zijn roem beschamen:
 Want *hij* heeft wat *hun* ontbrak:
 Echte vroomheid... door zijn vak.

Niet het laatste dient gelet
 Op den grooten GENESTET:
 Wel was hij wat los van trant,
 Maar toch bleef hij Predikant.

Wonderbaar zijn 's Heeren paân!
 Dikwijls ziet men het bestaan,
 Dat een herder, die misleid is,
 Toch nog Godes gunst niet kwijt is.

Predikanten in misleiding
 Derven niet de dichterwijding, —
 Schrijven dikwijls ongestoord
 In het droevigst duister voort.

Zelfs VAN VLOTEN en HUET
 Bleven schrijven onverlet —
 Doch natuurlijk misten beï
 't Heilig vuur der *Poëzij*.

Maar, Goddank! zingt nu cantaten....
 Daar komt J. J. L. TEN KATE!
 Dankt den Heer met snarenspeel
 VOOR TEN KATE, J. J. L.

Dat is scheppen, *dat* is dichten,
 Loven, lieven, steunen, stichten....
 Zing, ten Kate! zing uw lied!
 God vergeet zijn dichter niet!

Luister niet naar schimp of spot;
 Doe gerust — het oog op God —
 De Commedia Divina
 Door diviner poëzie na.

Schoon een vitter 't vonnis strijkt,
 Dat het niets op Dante lijkt —
 Gij, als Godsman, weet toch wel,
 Hoe 't met Hemel staat en Hel.

Dante zelf was een verdwaalde: —
 Hij, die gansch de Schepping maalde,
 De eigen lijfpoëet des Heeren,
 Hoeft van Dante niets te leeren.

Wee dan, wie uw vroom bestaan laakt!
 Al het schoone, dat gij aanraakt,
 Wordt, als met een tooverzwaai,
 Eens zoo lang en eens zoo fraai.

En dan onze LAURILLARD!
 Vormt met hem het schoonste paar:
 Dat men hun één standbeeld giet,
 Op één voetstuk van graniet:

De armen in elkander slaande,
 Samen op één Bijbel staande,
 Met één veder in 'de hand,
 Beurt'lings vroom en schalks van trant.

Zelfs het wufte schouwtooneel
 Kreeg van dominé's zijn deel:
 Daarvan maakt toch M. A. PERK
 Wel wat al te veel zijn werk.

Maar goddank! hem doen de Ardennen
 Als beschrijvend dichter kennen, —
 Ook als dichterlijk beschrijver
 Is hij lang geen achterblijver.

Vinger Gods, wat zijt gij groot!
 Zelfs van 't waar geloof ontbloot
 Brengt toch 't geestelijk gewaad
 Dichterzegen, vroeg of laat:

Zie daar dat verdoolde schaap dan,
 Zie dien armen dichter SCHAEPMAN:
 In het duister tast hij rond,
 Toch spreekt verzen nog zijn mond.

Hoor ook pástor Brouwers' lied!
 Ach! het rechte wordt het niet...
 Waarlijk, ik voor mij verkies
 Nog.... JERONIMO DE VRIES.

Waarom legdet gij, DE VEER!
 't Zieleherders-ambacht neêr?
 Ach! gij hadt het moeten blijven...
 Stellig zoudt gij beter schrijven!

Zie! in alles van uw hand
 Proeft men nog den Predikant:
 Wie zich eens den Heere gaf,
 Komt zoo gauw niet van Hem af.

Kranten, politiek, en zoo,
 Laat dat over aan DE Koo,
 Die, te ver reeds afgedwaald,
 Tóch den hemel niet meer haalt...

Verder reikt uw vleugelslag
 Dan de Nieuwtjes van den Dag
 Keer de Veer! o keer, ai keer
 Tot den dienst des Heeren weêr!

KUYPER is wel Predikant,
 En schrijft tevens in een krant —
 Maar die heeft zoo'n vreemd idee
 Van zijn plicht als dominé.

Zeker is hij groot en knap,
 Maar het Christ'lijk leeraarschap
 Drijft hij wel wat oorlogzuchtig,
 Wat rumoerig en luidruchtig

Need'rig zij de dienaar Gods,
 Wars van ijdelheid en trots!
 Neen! op politiek gebied
 Past de knecht des Heeren niet.

Laat dat schrijven bits en fel,
 't IJdele professorspel!
 Wellicht dan de Heer u gunt,
 Dat ge verzen maken kunt.

God! waar kent uw goedheid palen!
 Zij zelfs, die het vrees'lijkst dwalen,
 Schenkt gij nog, van tijd tot tijd,
 Zuiv're dichterzaligheid:

ALLARD PIERSON was, voor jaren,
 Een der trouwste bedienaren
 Van het Goddelijke woord —
 Door elk Christen graag gehoord.

Doch op eens heeft zijn talent
 Van de Schrift zich afgewend:
 Droevig dolend joeg hij na
 Goddelooze aesthetika.

Toch zou God hem niet begeven,
 Midden in zijn heidensch streven:
 Ziet! daar slaat hij plots de lier
 Met echt-dichterlijken zwier; —

Zóó volmaakt, dat men zou zweren,
 Dat hij dienaar was des Heeren; —
 Doch... het was slechts een restant
 Van den ouden Predikant.

Nog zijn velen niet genoemd,
 Door hun dichttalent beroemd;
 Wél gezegend in ons land
 Is de geestelijke stand!

Schrijf maar, Neêrland's dominé's!
 Schrijf maar in des Heeren vrees:
Slechte verzen maakt men nooit,
 Als ons bef en toga tooit.

In uw lamp brandt heilige olie,
Dichten is uw monopolie; —
Want de Heer ziet toe en waakt,
Dat gij goede verzen maakt.

Schrijf maar, schrijf maar, zielestichters!
Schrijf gerust, dan wordt gij dichters...
Zeeg'nend, zeeg'nend rust Gods hand
Op 't bedrijf van Predikant!

MENGELPOËZIE.

A T H E I S T E N .

Wat wil het reuk'loos vloekgespan
Dat U ontkent, o Heer?
O, komt de nood eens aan den man...
Zij buigen voor U neêr.

Uw Macht en Goedertierenheid —
Driest schenden zij haar aan,
En 't sterkste voor Uw goedheid pleit,
Dat Gij hen liet bestaan.

Hoe groot is Uw genade niet,
Dat gij dat galgenrot
Uw hoogen Naam beschimpen liet,
In dol vermeet'len spot!

Doch wee u, adderengebroid!
Wacht op het einde slechts...
Lankmoedig is de Heer, en goed —
Doch vreest den Dag des Rechts!

A A N D E N A T U R A L I S T E N .

'k Ruil vóór Majorca's zee-koralen,
Voor India's parelvangst, op de oevers uitgestrooid,
Noch voor Potosië's erts, noch Mexico's metalen
U, diergeliefde cither! nooit.

Wat zoudt ge in plaats mij geven mogen?
 Verlokkend aas in kinderoogen,
 Verblindend slijk uit mijn en meer!
 't Onzinnig grauw, door schijn te doeken,
 Moog' schatten op den *mesthoop* zoeken.....
 De dichter haalt ze uit hooger sfeer!

HET DICHTEN.

O, wat is het dichten zoet!
 Altijd... als men dichten *moet*, —
 Dichten is niet *ieders* zaak,
 Geen ontspanning of vermaak.

Dichten is: uit vol gemoed
 Storten zijn gedachtenvloed,
 Als een breeden waterval,
 In zoetvloeiend woordgeschal.

Moest ik zoeken naar een woord —
 'k Zou niet dichten, zooals 't hoort;
 Moest ik denken bij mijn lied —
 'k Vond mijn inspiratie niet.

Onbelemmerd, onbeklemd,
 Al naar God mijn cither stemt,
 Zing ik, op een warmen trant,
 God ter eer en 't Vaderland!

NEDERLAND.

O, dierbaar plekje grond, ontwoekerd aan de baren!
 O land van mijn geboorte en teed're kinderjaren!
 Waar ik mijn eerste kinderspelletjes gespeeld,
 Mijn eerste kunsteloze zangen heb gekweeld —

Wat heeft mijn hart geklopt bij 't hooren van uw helden,
 Die, door Gods hulp gesterkt, den vijand nedervelden,
 Van Neerlands's Vorstenstoet en Staten-Generaal
 Zoo rijk in lauweren en vroomheid allemaal.

O, Neêrland! u wijd ik mijn zang, mijn lied, mijn leven,
 Mijn wensch is slechts, voor u op 't bed van eer te sneven,
 Bescherm, o Neerlands God! ons land en vorstenhuis,
 En sla des vijands heer met sterke hand tot gruis.

BEKENTENIS.

O, ja! ik voel 't, wanneer ik, na den eten,
 Met schrijfpapier en pen,
 Voor mijn bureau zoo rustig ben gezeten,
 Dat ik een *dichter* ben!

Dan voel 'k een dichtgloed in mijn aad'ren klimmen,
 Die mij tot zingen noopt,
 En haastig dan, eer 't vonkje zou verglimmen,
 Mijn pen in de inkt gedoopt!

Wat vreugd! dat juist de Heer *mij* heeft verkoren,
 Gestempeld tot genie,
 Zoodat *ik* in 't publiek zijn lof laat hooren,
 In vrome poëzie.

ONTEVREDENEN.

Het bulder vrij op 't woeste meer
 Ik kijk eens buiten naar het weer
 En ga dan thuis wat slapen.

TOLLENS. *Tevredenheid.*

Ach! waartoe dat eeuwig klagen,
 Ontevreden, onvernoegd;
 God geeft niemand meer te dragen,
 Dan juist voor zijn krachten voegt.

Wangunst zie 'k elks hart verteren,
 Woekrend als een fel venijn,
 Schooiers vragen mooie kleeren,
 Knechten willen bazen zijn.

O, als elk maar wilde leeren,
 Dat de Heer geeft kracht naar kruis,
 De arme zou geen goud begeeren,
 Beedlaars bleven in hun kluis.

Zoekt de Zorg niet vaak der rijken
 Warm en weeldrig ledekant,
 Om het harde bed te ontwijken
 Van den mingevoeden stand?

Zorg heeft ieder — maar op aarde
 Is 't geluk steeds weggelegd
 Voor wie dankbaar wil aanvaarden,
 Wat hem God heeft toegezegd.

Ook mijzelf, naast veel verblijden
 Viel veel bittere smart ten deel,
 Veel miskening, lichaamslijden,
 Klappen in mijn finantieel.

Zou ik daarom morren, klagen?
 Neen! — bestendig dank ik God
 Wachtend op de betere dagen,
 'k Zoek de lichtzij van mijn lot.

's Zomers als de bloemen bloeien
 Ga ik wandlen met mijn vrouw,
 Waar de koeien vreedzaam loeien
 In de groenende landsdouw.

'k Zie den noesten landman ploegen,
 Hijgend, zweetend, blij te moe,
 't Vogeltje vol vergenoegen
 Kweelt den Heer een loflied toe.

Door de lachend malsche beemden
 Blinkt de lieve zonneshijn,
 O, wien zou 't dan niet bevreedden
 Dat er ontevreednen zijn!

Vroolijk als de vischjens spartlen
 In den zilverblanken vliet,
 Zie 'k mijn zeven kleintjes dartlen,
 (De allerjongste loopt nog niet).

'k Zoek dan bloempjes in de weide,
 Zelf in Gods natuur een kind,
 'k Ga dan met een krans verblijden
 De egâ die mijn hart bemint.

Neem, zeg ik, 't eenvoudig kleinood,
 Kroon — door menig vorst benijd,
 Schoon een koning u het zijn' bood,
 Gij hebt meer: „tevredenheid!”

Deze krans zal nooit verdorren,
 Vlecht hem in uw lokken, Trui!
 Kom! wij lachen met het morren
 Van die ontevreden lui!

HET GEVALLEN MEISJE *).

Gevallen, ja, gevallen,
 Gevallen en veracht!
 Doch weet ge, zonder mallen,
 Wat de arme daartoe bracht?

*) Zie het voortreffelijke gedicht van den Heer H. COSMAN, in zijn „Wilde Halmen”, bladz. 25, dat tot in de woorden met het mijne overeenstemt. Op het gebied van het puikdicht reiken hier geloof en ongeloof elkander de hand. COSMAN is een godverzaker, maar zijn gedichten zijn bijna even schoon als de mijne.

Nu loopt ze langs de straten
 En kent geen uur van vreugd,
 Sinds ééns zij heeft verlaten
 God en het pad der deugd.

Doch wilt haar nu niet smaden —
 Wie bracht haar in verdriet?
 Een *man* heeft haar verraden,
 Toen hij haar snood verliet.

Zoo wilt haar dan niet treffen
 Met uwen eersten steen:
 God kan en wil haar heffen
 Uit zonden en geweën!

EEN DOLENDE GIDS.

Wat wil die dolle jong'lingstrits,
 Zich dwaas'lijk noemend „Nieuwe Gids”?

Wier schaamt'looze opgeblazenheid
 Ons ergert en ten hemel schreit.

Eerst waagden zij het in de bladen
 De dichtkunst en Gods naam te smaden!

Geen dichter was zóó groot, zóó hoog,
 Dien niet hun zwadder stout bespoog.

Men riep tot hen: „Doe zelf eens wat!”
 Toen maakten zij een waard'loos blad.

Doch zie! als 't in de wereld kwam,
Ontbrak hun richting en „program”.

Er stond niet: „Wat wij willen” in,
Dies vatte niemand hunnen zin.

En dan hun eigen maaksel: foei!
Dat was erbarmelijk geknoei!

De taal was slecht, de vorm was zwak,
Terwijl zelfs de inhoud gansch ontbrak.

Ook de gedachte was verward,
Geen regel sprak van hart tot hart.

O gij verdoolden, jong en klein,
Zult gij een Nieuwe Gids ons zijn?

Gij, die op alles schimpt en scheldt,
Wat door u-zelf niet is gesteld!

Die spot met dicht- en zedewetten,
En leeft van ontucht en sonnetten!

Pas op! — Weet, dat de Heer zal treffen,
Wie ingebeeld zich durft verheffen.

Dan stort gij neder, ijd'le trits,
Door donderslag en bliksemfits!
En stelt zich de oude, ervaren Gids
Weer welgemoed aan 's dichtkunst's spits!

O TEMPORA!

O Piëteit!

Van vroeger tijd,
 Hoever zijt gij te zoeken!
 Der vaad'ren deugd ging naar de maan,
 Der vaad'ren dichtkunst van de baan
 Voor vreemde zwadder-boeken!

Ach! Helmers dood!

En Poot niet groot!

Is 't niet om bij te huilen?
 Dit jong geslacht zou, als het kon,
 Den blanken, marm'ren pantalon
 Van Tollens zelf bevuilen!

Ik doe mijn best

Net als de rest

Van stichtende poëten,
 Ik dichtte met mijn hartebloed,
 En nu durft mij dat addrenbroed
 Een grappenmaker heeten!

Den lieven Heer

Bewees ik eer

Met zangen vroom en waardig —
 Ik sprak van deugd en godsdienstzin,
 Van kristenvreugd en kristenmin!
 Helaas! — men vond mij aardig!!!

Mijn vaderland,
Den Huwlijksband

Prees ik met al mijn krachten,
'k Zong van ons dierbaar Vorstenhuis,
Van 't lief en leed in eigen kluis —
En Neêrland, Neêrland lachte!!!

Ween! Holland, ween!
Waar moet dat heen?!
Mijn volk, gij zijt verkouden!
Wis loopt de wereld op haar end,
Als echte vroomheid wordt miskend
En voor een grap gehouden!

Vermolm! mijn lier!
Geen dichtervier
Zal meer mijn borst ontstijgen.
Stroot, vrome barden, dan niet meer
Uw paarden voor die zwijnen neer,
Komt! laat ons nu maar zwijgen!

6.7

